

Forum for Patristik

www.patristik.dk

Seminar i København mandag den 29. januar 2018

Program

- 10.15 – 11.45 Niels Willert: *Det lukanske historieværk – et oldkirkeligt skrift fra 2. århundrede?*
- 11.45 – 12.45 Frokost i kantine på Søndre Campus
- 12.45 – 14.15 Ulla Tervahauta: *Gender in Byzantine Monastic Literature – Women in John Moschus's Meadow*
- 14.15 – 14.30 Kaffepause
- 14.30 – 16.00 Johannes Aakjær Steenbuch: »*Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem*« – *Den gyldne regel i tidlige kristne moralfilosofier*

Praktiske oplysninger

Tid: Seminaret finder sted mandag den 29. januar 2018 kl. 10.15 – 16.00.

Sted: Det Teologiske Fakultet, Søndre Campus, KUA 3, bygning 7C, mødelokale 1.19, Njalsgade 76, 2300 København S. Mødelokalet ligger på 1. sal lige over TEO-kantinen.

Kaffe og frokost: Man betaler selv for kaffe og frokost i én af kantinerne på KUA 3. JUR-kantinen og cafeen ligger på gangen mellem indgangen Njalsgade 76 og Det Teologiske Fakultet. TEO-kantinen ligger i stueetagen i bygning 7C.

Tilmelding og pris

Senest torsdag den 25. januar til forum@patristik.dk (eller telefon 60 56 57 28).

Prisen for seminaret er 20 kr., som betales kontant ved seminaret eller via MobilePay til 60 56 57 28.

Initiativgruppen bag *Forum for Patristik*

Jesper Hyldahl: jhy@km.dk / Anders-Christian Jacobsen: alj@cas.au.dk /

Rasmus Nøjgaard: rn@km.dk / Nils Arne Pedersen: teonap@cas.au.dk /

Johannes Aakjær Steenbuch: johannesas@gmail.com /

Holger Villadsen: holger@sejrupvilladsen.dk

Læs mere om foredragene på næste side (bagsiden).

Det lukanske historieværk – et oldkirkeligt skrift fra 2. århundrede?

Sognepræst, dr.theol. Niels Willert

Spørgsmålet om de nytestamentlige evangeliers indbyrdes forhold er i de sidste årtier blevet taget op til revision. Ud fra et genskrivningsperspektiv (på engelsk ”Rewritten Bible”) har man sat spørgsmålstegn ved tidligere hævdede synspunkter, hvorefter på den ene side Matthæus- og Lukasevangeliet blev betragtet som afhængige af Markusevangeliet og Q-kilden (tokildehypotesen), mens på den anden side det i forhold til de synoptiske evangelier anderledes Johannesevangelium regnedes for det sidst affattede evangelieskrift. Nu er den opfattelse så småt ved at slå igennem, at Lukasevangeliet er en genskrivning af ikke alene Markusevangeliet, men også af Matthæusevangeliet, hvormed Q-kilden falder bort som unødvendig hypotese. Hertil kommer, at der blandt flere forskere er arbejdet med den mulighed, at Lukasevangeliet og Apostlenes Gerninger er affattet langt senere end hidtil antaget (første halvdel af 2. århundrede). Det har så åbnet op for den mulighed, dels at Lukasevangeliet også er en genskrivning af Johannesevangeliet, dels at den lukanske genskrivning også har sat sig mærkbare spor i Apostlenes Gerninger. Foredraget vil tage udgangspunkt i dette paradigmeskifte og kaste lys over den kirkehistoriske kontekst i 2. århundrede, som det lukanske værk er skrevet ind i. Det gælder såvel interne som eksterne kirkehistoriske forhold.

Gender in Byzantine Monastic Literature – Women in John Moschus's Meadow

Adjunkt, ph.d. Ulla Tervahauta

John Moschus's *Meadow*, a collection of monastic stories from the late sixth to the early seventh century, contains many tales with women as main or side characters. Women in the *Meadow* show their wit and knowledge through wise actions, sharp answers and pious wisdom, and even the sinners among them speak for themselves. This paper presents some of these tales and looks at the portrayal of women in *Meadow* while inquiring into gender ideals that they represent.

»Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem« – Den gyldne regel i tidlige kristne moralfilosofier

Ph.d. Johannes Aakjær Steenbuch

”Den gyldne regel” er en nyere betegnelse for et velkendt princip, der blandt andet findes i Jesu bjergprædiken ifølge Matthæus: ”Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem.” (Matt 7,12). I bjergprædikenen tillægges princippet med dets krav om gensidighed en central betydning i kraft af identifikationen med ”loven og profeterne”. Derfor kan det måske undre, at princippet ikke eksplicit spiller nogen større rolle i tidlige kristne moralfilosofier, hvor det ofte blot nævnes sammen med en række andre principper uden nogen videre systematisk refleksion. Især i de tidligste tekster findes princippet typisk i en negativ formulering (”gør ikke mod andre”, etc.). Efterhånden ser vi dog eksempler på mere omfattende refleksion over princippet positive betydning i en større moralfilosofisk ramme. Det gælder blandt andet hos Tertullian, Johannes Krysostomos og Augustin. Det interessante er, at disse tænkere – trods enighed om princippet grundlæggende positive formulering – har ret så forskelligartede bud på dets systematiske betydning og applikation. En sådan observation peger på, at princippet ikke uden videre kan tænkes uden for dets moralfilosofiske kontekst. Det er ikke mindst relevant i dag, hvor mange religionsfilosoffer peger på den gyldne regel som et universelt princip, der kan forene på tværs af kulturer og religioner.